

Økologer skal have sprøjtecertifikat

Af Birgit Ingvorsen,
Videncentret for Landbrug

REGLER OG TILSKUD Hvis økologer bruger de bekæmpelsesmidler, som er tilladt i økologisk produktion, skal man have sprøjtebevis/sprøjtecertifikat efter de generelle regler.

Det gælder også selv om midlet ikke sprøjtes ud, som f.eks. feromonforvirring og ferramol-sneglekorn. Kravet om indberetning af sprøjtejournal gælder også for alle disse midler.

Landbrug & Fødevarer arbejder dog på, at uddannelseskravene revurderes, så de bliver målrettet brug af de midler, der er tilladt i økologisk jordbrug.

Uddannelseskravet - sprøjtebevis/sprøjtecertifikat - er en del af krydsoverensstemmelseskravene. Det kan altså koste en procentdel af landbrugsstøtten, hvis man bliver kontrolleret og ikke opfylder kravet. Landbrugsstøtte omfatter i denne sammenhæng også etableringsstøtte til økologisk frugt og bær, hvor selv nogle få procent også bliver til penge.

Miljøstyrelsens beskrivelse af uddannelseskrav

Du skal have et sprøjtecertifikat, hvis du:

- erhvervmæssigt udfører bekæmpelse for andre
- erhvervmæssigt udfører bekæmpelse i egen eller forpagtet bedrift
- som ansat i en virksomhed udfører erhvervmæssig bekæmpelse.

Kurset varer i 74 timer og omfatter eksempelvis lovgivning, sprøjteknikker, nye skadevoldere, beslutningsstøttesystemer, oplysninger på etiketten og integreret plantebeskyttelse. Kurset afsluttes med en eksamen.

Du kan nøjes med et sprøjtebevis, hvis du:

- inden 1991 har etableret dig på egen eller forpagtet bedrift
- er ansat i en virksomhed, og udfører erhvervmæssig bekæmpelse i mindre end 4 timer om året
- udelukkende bruger afskrækningsmidler (repellenter) ved påsmøring

Kurset varer minimum 12 timer, og er uden eksamen.

FOTO: TOMAS FIBIGER NØRFELT,
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG, ØKOLOGI

De bedste solbærsorter til økologisk dyrkning

Af Hanne Lindhard, GartneriRådgivningen
og Lillie Andersen, Aarhus Universitet

FRUGT OG BÆR En undersøgelse viste, at 'Narve Viking' var den bedste sort til økologisk dyrkning med høje udbytter, en god juicekvalitet og god modstandsdygtighed over for sygdomme og skadedyr.

Fra 2003 til 2011 blev 13 solbærsorter undersøgt for deres egnethed til produktion under usprøjtede økologiske forhold.

Langt de fleste solbær produceres til industri og sorterne i undersøgelsen blev dyrket under praksisnære forhold med maskinhøst og en planteafstand på 3,5 m. mellem rækkerne og 0,5 m mellem buskene. Der var 3 parceller af 6 buske per sort. Buskene blev plantet som 1-års-planter

i Mypex™ i buskrækken. Mypex™ er en type sort vævet plastik. Der blev sået en svagtvoksende græsblanding i køregangen og der blev holdt mekanisk rent ved overgangen mellem plastik og græs. Gødskning blev foretaget efter bladanalyser med pilleret hønsemøg (Binadan).

Udbytter og indholdsstoffer

Sorterne 'Narve Viking', 'Ben Lomond', 'Ben Hope' og 'Ben Tirran' havde de højeste udbytter, se tabellen. 'Ben Lomond' og 'Ben Avon' havde de største bær og 'Ben Gairn' havde det reneste høstprodukt.

Industrisorter skal helst have et højt sukker-, syre- og farveindhold. 'Baldwin' og 'Titania' havde de højeste sukkerindhold. 'Ben Tirran' og 'Tiben' havde de højeste indhold af syre og 'Ben Gain' det højeste indhold af farve. 'Ben Gairn' var klar til høst som

den tidligste sort den 21. juli og 'Baldwin' var den seneste sort med en gennemsnits høstdato over de 3 år den 7. august.

Vækst og skadevoldere

'Titania', 'Tiben' og 'Narve Viking' havde en kraftig opret vækst. 'Ben Avon' fik mindre angreb af bladlus og 'Baldwin' og 'Ben Lomond' havde mindre angreb af meldug i skudspidserne i juni. I løbet af juli og august udviklede bladfaldssygdommene filtrust og skrivesvamp sig. 'Narve Viking' og 'Ben Dorain' var mest følsomme overfor filtrust. 'Baldwin', '8944-4' og 'Ben Lomond' var modtagelige for skrivesvamp. Totalt havde sorterne 'Narve Viking' og 'Ben Gairn' de mest grønne blade og dermed de færreste sygdomsangreb ved slutningen af sæsonen.

TABEL: OPRINDELESLAND FOR SORTERNE, HØSTDATO, UDBYTTE OG SORTERNES FØLSOMHED OVERFOR MELDUG, FILTRUST OG SKIVESVAMP (GENNEMSIT FOR 2009 TIL 2011).

Sort	Oprindelses land	Høst dato	Udbytte T/ha	Meldug Karakter 1-9, hvor 1= ingen infektion	Filtrust Karakter 1-9, hvor 1= ingen infektion	Skivesvamp Karakter 1-9, hvor 1= ingen infektion
Baldwin	Skotland	7. august	3,4	2,8	2,8	8,2
Ben Alder	Skotland	3. august	5,7	1,2	3,9	6,4
Ben Avon	Skotland	26. juli	6,1	1,1	4,4	6,0
Ben Dorain	Skotland	27. juli	4,3	1,2	5,1	5,6
Ben Gairn	Skotland	21. juli	4,1	1,0	3,0	4,2
Ben Hope	Skotland	1. august	7,8	1,0	4,7	6,3
Ben Lomond	Skotland	2. August	8,8	3,1	3,5	7,3
Ben Tirran	Skotland	3. august	7,4	1,2	4,4	6,4
Narve Viking	Norge	3. august	8,9	1,0	5,5	1,7
Tiben	Polen	29. juli	5,2	1,2	2,6	6,9
Titania	Sverige	23. juli	2,8	1,0	1,0	5,7
8944-4	Skotland	23. juli	1,6	1,0	2,0	7,3
8944-13	Skotland	23. juli	4,8	1,3	2,7	6,6

'Narve Viking' var bedst

Den norske solbærsort 'Narve Viking' var den bedste sort til økologisk dyrkning. Sorten havde høje udbytter, en god juicekvalitet og god modstandsdygtighed over for sygdomme og skadedyr. Men de mere sygdomsmodtagelige sorter 'Ben Lomond', 'Ben Hope' og 'Ben Tirran' havde også høje udbytter og en god juicekvalitet. 'Ben Hope' er desuden modstandsdygtig over for solbærknopgalmider, som er en alvorlig skadevolder i solbær, fordi den overfører virus sygdommen Ribbesvind.

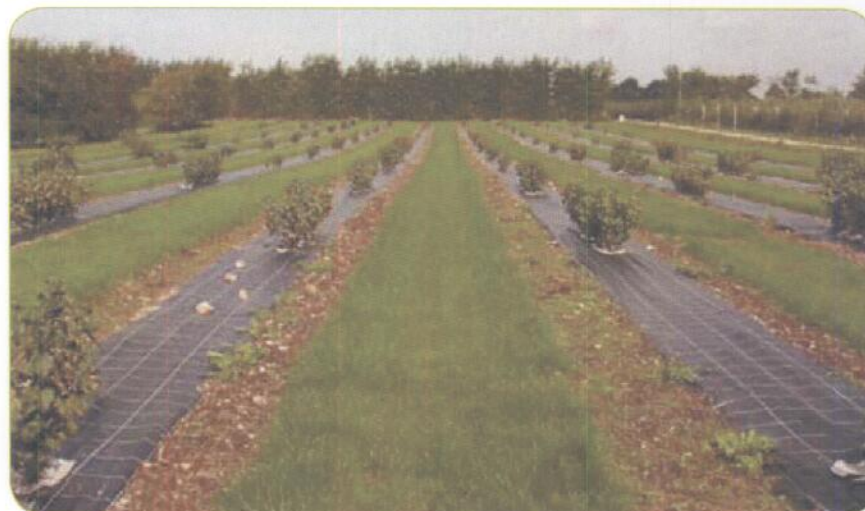
Fonden for Økologisk Landbrug har ydet støtte til projektet

Kilder:

Lindhard Pedersen H. and Andersen L. 2012. Black and red currant cultivars for organic production. Proceedings for the 15th International Conference on organic Fruit-Growing, February 20th to February 22th, 2012 at University of Hohenheim, Germany. P 215-220.

Narve Viking. FOTO: HANNE LINDHARD, GARTNERIRÅDGIVNINGEN

Forsøg med økosolbær. FOTO: HANNE LINDHARD, GARTNERIRÅDGIVNINGEN

